

Toetsbeleid

Schooljaar 2024-2025

Inhoudsopgave

Inleiding	3
1. Eisen aan toetsen	4
1.1 Lay-out van de toets	4
1.2 Inhoud van de toets	4
1.3 Kwaliteitseisen	4
2. Voortgang via toetsing	6
2.1 Afspraken huiswerk	6
2.2 Voortgang leerjaar 1 en 2	6
2.2.1 Herkansen leerjaar 1 en 2	6
2.3 Voortgang leerjaar 3 en hoger	7
2.3.1 Herkansen leerjaar 3 en hoger	7
3. Uitgangspunten	7
3.1 Overhoringen en toetsen	7
3.2 Praktische opdrachten	8
3.3 Focusweken leerjaar 1 en 2	8
3.4 Toetsweken/SE-weken leerjaar 3 en hoger	9
3.5 Inhaalprocedure	9
3.6 Onregelmatigheden	10
4. Rapporten, voortgang en driehoeksgesprekken	10
5. Zorgkaart	10
6. Hardheidsclausule	10
Biilage 1: Protocol surveilleren tiidens toetsweken/SE-weken	11

Inleiding

Toetsing is nodig om systematisch en doordacht de ontwikkeling van leerlingen te ondersteunen, te volgen en te beoordelen. Om zicht te hebben op de ontwikkeling van leerlingen werken we zowel met toetsen als tussentijdse meetmomenten in de les. Jaarlijks evalueren secties hun toetsing en stellen deze bij. Waar nodig heeft de wijze van toetsing of andere organisatorische keuzes effect op de regels en afspraken.

In dit document wordt uiteengezet welke eisen wij op het Ashram College stellen aan een goede toets en hoe het toetsen tot uitvoering wordt gebracht. Met welk doel toetsen we? Aan welke voorwaarden moeten onze toetsen voldoen om deze doelen te bereiken? Op welke manier wordt het geven van toetsen georganiseerd? Ook wat er vóór en ná een toets gebeurt wordt besproken.

Voor leerjaar 1, leerjaar 2, 3 havo en 3 vwo zijn de overgangsregels en afspraken beschreven in de Overgangsregeling. Voor 3-4 mavo, 4-5 havo en 4-5-6 vwo zijn de overgangsnormen, regels en afspraken beschreven in het examenreglement en het PTA (programma van toetsing en afsluiting).

Voor zover de regels in deze uitgave niet toereikend zijn, beslist de afdelingsleider. Indien de regels niet nageleefd worden, wenden leerlingen en ouders zich in eerste instantie tot de vakdocent. Daarnaast kunnen zij gebruikmaken van de klachtenregeling van het Ashram College.

Schoolleiding Ashram College September 2024

1. Eisen aan toetsen

Toetsen zijn een middel om de voortgang van een leerling in het leerproces te onderzoeken. Het doel van toetsen: Hoe staat de leerling er op dit moment voor? En wat is nodig voor de verdere ontwikkeling?

Het bewaken van de kwaliteit van het toetsen ligt bij de vakdocenten en jaarlaag verantwoordelijken en wordt besproken binnen de sectie.

1.1 Lay-out van de toets

- Elke toets is opgemaakt met het lettertype Arial, grootte 12, regelafstand 1,4 (of 1,5).
- Elke toets heeft een voorblad waarop duidelijk de beschikbare tijd en de toegestane hulpmiddelen zijn vermeld.
- Bij elke toets mag een woordenboek Nederlands gebruikt worden.
- De maximaal te behalen punten voor de toets, en per vraag/opgaven, staat vermeld.
- Na de laatste vraag/opgave staat duidelijk "Einde Toets" aangegeven.
- ledere toets heeft een voorblad met bovengenoemde informatie

1.2 Inhoud van de toets

- De toets is een goede afspiegeling van de leerstof waarbij de onderwerpen naar rato qua belangrijkheid en omvang terugkomen.
- In de toets worden verschillende soorten vragen geformuleerd met een variërende moeilijkheidsgraad.
- Gebruik taxonomie vermelden?

1.3 Kwaliteitseisen

De kwaliteitseisen hebben betrekking op validiteit, betrouwbaarheid, effectiviteit en transparantie.

A. Validiteit

Toetsen zijn valide als zij ook werkelijk meten wat zij beogen te meten, dus dat de toets de vooraf gestelde leerdoelen (kennis en vaardigheden) toetst.

Kwaliteitseisen waaraan de toetsen moeten voldoen:

- Er is een relatie tussen leerdoelen/competenties, toetsinhoud en toetsvorm.
- De moeilijkheidsgraad van de toets is in overeenstemming met het niveau van de opleiding.
- De toets stelt vast. Het resultaat geeft de voortgang van de leerling weer en heeft een voorspellende waarde voor het vervolg.

B. Betrouwbaarheid

De betrouwbaarheid is de mate waarin de scores consistent, nauwkeurig en reproduceerbaar zijn:

- Komen verschillende beoordelaars tot dezelfde beoordeling van het werk van een leerling?
- Worden vergelijkbare prestaties hetzelfde beoordeeld?

De toets is zodanig samengesteld dat het toetsresultaat niet afhankelijk is van toevalligheden die in een bepaalde toets zitten.

Kwaliteitseisen waaraan de toetsen moeten voldoen:

- De toetsvragen en -opdrachten zijn eenduidig geformuleerd, passen bij de leerstof en sluiten aan bij het niveau van de leerlingen. Richting het examen is dit een afspiegeling van de manier van formuleren tijdens het centraal eindexamen.
- Het 4-ogen principe; bij het opstellen wordt door minimaal twee vakdocenten uit de vaksectie naar de toets gekeken, alvorens deze wordt afgenomen in de klas. (Als dit niet mogelijk is binnen de sectie, betrek dan een vakdocent van een aanverwant vak.) Wanneer dit te realiseren is zal er ook een uitwisseling plaatsvinden binnen Scope met bijvoorbeeld het Groene Hart Lyceum.
- De toetsen hebben een beoordelingsmodel. Aan de hand hiervan wordt de toets altijd besproken.
- Het beoordelingsmodel wordt vastgesteld met behulp van leerdoelen zoals geformuleerd in kerndoelen en eindexamenprogramma's. Met het beoordelingsmodel zal een andere docent op een nagenoeg zelfde beoordeling van de toets uitkomen.

C. Efficiëntie

De middels toetsing verkregen informatie weegt op tegen de benodigde investering qua tijd.

Kwaliteitseisen waaraan de toetsen moeten voldoen:

- Toetsen worden verspreid over het jaar aangeboden.
- Zo veel mogelijk leerlingen maken gelijktijdig een toets.
- Toetstijd en onderwijstijd zijn in evenwicht.
- Het vervaardigen van de toets leidt niet tot onnodige werkbelasting.

D. Transparantie

In het onderwijs dat aan de toets of opdracht voorafgaat, is het voor de leerlingen duidelijk geworden wat van hen wordt verwacht en hoe er getoetst zal worden. Als de leerlingen de toets maken, is het hen duidelijk hoe zwaar de verschillende vragen of opdrachten wegen en wat er precies van hen verlangd wordt.

Kwaliteitseisen waaraan de toetsen moeten voldoen:

- Leerlingen zijn vooraf op de hoogte van de leerdoelen die de toets meet.
- Leerlingen zijn vooraf op de hoogte van de leerstof, vorm, omvang en tijdsduur van de toets.
- Leerlingen weten op welke aspecten zij beoordeeld worden.
- Leerlingen krijgen feedback over inhoud en resultaat van de toets.
- Leerlingen ontvangen het resultaat van de toets uiterlijk 10 werkdagen na afname.
- Leerlingen weten dat zij alle toetsen binnen een periode dienen af te ronden.

2. Voortgang via toetsing

In leerjaar 1 t/m 3 havo/vwo werken we met een PTO (Planning Toetsing Onderbouw). Hierin wordt het jaarprogramma en toetsing vastgesteld. In leerjaar 3-4 mavo, 4-5 havo en 4-5-6 vwo is in het PTA per vak vermeld welke onderdelen van het examenprogramma op het schoolexamen worden getoetst. Het PTO en PTA zal door de administratie ingevoerd worden in SOM. Hiermee krijgen de leerlingen ieder schooljaar een totaaloverzicht van de toetsstof. Een PTO is niet bindend zoals het PTA. Bij een PTO zijn tussentijdse wijzigingen mogelijk, indien de situatie door onvoorziene omstandigheden daar om vraagt. Wijzigingen gaan altijd in overleg met de afdelingsleider. Het PTO en PTA wordt op 1 oktober van het betreffende schooljaar gepubliceerd op de website en de leerlingen krijgen de PTA's ook nog toegestuurd.

2.1 Afspraken huiswerk

- Alle vakken werken met een studiewijzer. Deze studiewijzer staat in de Classroom.
- Huiswerk wordt opgegeven in SOM.
- Huiswerk kan opgegeven worden per les of als weektaak. In het laatste geval voert de docent het in op de vrijdag van de betreffende week. Daarbij wordt duidelijk aangegeven dat het om een weektaak gaat.
- In de les opgegeven huiswerk wordt dezelfde dag vóór 17.00 uur in SOM gezet.
- Toetsen (met uitzondering van so's) worden minimaal een week van tevoren opgegeven.

2.2 Voortgang leerjaar 1 en 2

In de onderbouw proberen we zoveel mogelijk met tussentijdse meetmomenten te werken. Een toets is hierbij zowel een meet- als een leermoment. In de focusweek vinden herkansingen plaats van die toetsen uit de afgelopen periode.

Uitgangspunten PTO leerjaar 1 en 2

- Elke toets, SO of PO in het PTO heeft een eigen weging van 1 of hoger.
  - Bij het te laat inleveren mogen geen punten worden afgetrokken;
- Er worden geen samengestelde toetsen ingevuld.
- Maximaal 4 cijfers per vak, per periode.
- Er zijn geen toetsen in de focusweek, maar wel herkansingen.

2.2.1 Herkansen leerjaar 1 en 2

Indien een toets niet mag worden herkanst, dan staat dat vermeld in het PTO. Na een herkansing geldt het hoogste cijfer, tenzij anders vermeld in het PTO.

Leerjaar 1: Een leerling kan 2 toetsen per periode herkansen,1 van het kernvak en 1 van de overige vakken. De herkansingen vinden plaats in de focusweek aan het eind van de periode, waarvan maximaal 1 toets per vak.

Leerjaar 2: Een leerling kan 2 toetsen per periode herkansen, 1 van het kernvak en 1 van de overige vakken. De herkansingen vinden plaats in de focusweek aan het eind van de periode, waarvan maximaal 1 toets per vak.

2.3 Voortgang leerjaar 3 en hoger

In leerjaar 3 en hoger worden toetsen gebruikt om de voortgang inzichtelijk te maken en zijn bepalend voor de overgang en het niveau.

Uitgangspunten PTO 3 havo en 3 vwo:

- Elke toets, SO of PO in het PTO heeft een eigen weging van 1 of hoger.
- Er worden geen samengestelde toetsen ingevuld.
- Minimaal 2, maximaal 3 cijfers per vak, per periode.
- Er zijn vier toetsweken.
- Alle toetsen, SO's of PO's worden elke periode afgesloten.

Voor het leerjaar 3-4 mavo, 4-5 havo en 4-5-6 vwo is in het PTA per vak vermeld welke onderdelen van het examenprogramma op het schoolexamen worden getoetst. Daarnaast kun je in het PTA vinden:

- wat de toetsvorm, tijdsduur en toetsmoment van een toets is;
- wat de weging is van de toets in het schoolexamen en of er herkansingsmogelijkheden zijn;
- wat de weging van de toets is in het examendossier (ED), voortgangsdossier (VGD) en of er herkansingsmogelijkheden zijn.
- Alle PTA onderdelen worden per periode afgesloten.

2.3.1 Herkansen leerjaar 3 en hoger

Leerlingen mogen na iedere toetsweek/SE-week één toets uit diezelfde toetsweek/SE-week herkansen. De herkansing van leerjaar 3 zal centraal georganiseerd worden samen met de bovenbouwklassen. Na sluiting van de periode kan een toets niet meer herkanst worden.

3. Uitgangspunten

3.1 Overhoringen en toetsen

We onderscheiden de volgende toetsvormen:

schriftelijke overhoringen (so's) toetsen (een grotere hoeveelheid leerstof getoetst) mondelinge overhoringen (mo's) praktische opdrachten (po's)

- Schriftelijke overhoringen mogen onaangekondigd worden afgenomen.
- Toetsen moeten minimaal één week van tevoren worden opgegeven. De lesstof moet afgerond zijn voordat de toets plaatsvindt.
- Het maximale aantal toetsen tijdens lesweken is één per dag en drie per week.
- Toetsen vinden plaats tijdens de reguliere lessen en in leerjaar 3 en hoger wordt vier keer per jaar een toetsweek/SE-week ingeroosterd; in het eindexamenjaar zijn er 3 SE-weken.

- In leerjaar 3 havo en 3 vwo worden minimaal 2, en maximaal 3 cijfers per vak, per periode gegeven. In de PTA-jaren is het aantal toetsen vastgelegd in het PTA.
- Leerlingen vernemen het resultaat van een toets uiterlijk 10 werkdagen na afname van de toets.
- Docenten bespreken gemaakte toetsen altijd na. Leerlingen hebben het recht om gemaakte toetsen en overhoringen in te zien en met de vakdocent of diens plaatsvervanger te bespreken.
- In het geval van een herkansing geldt het hoogste cijfer.
- Alle toetsen en schriftelijke overhoringen dienen per periode te worden afgesloten.

3.2 Praktische opdrachten

- 1. Leerlingen leveren de opdracht in voor de sluitingsdatum aangegeven in SOM.
- 2. Het moet leerlingen vooraf duidelijk zijn wat de consequenties zijn wanneer ze niet binnen de gestelde tijd aan de opdracht voldoen (zoals later beschreven).
- 3. Praktische opdrachten kunnen worden gecontroleerd op plagiaat. Dat wil zeggen "het overnemen van stukken, gedachten of redeneringen van anderen en deze laten doorgaan voor eigen werk". Plagiaat valt onder de later in dit document genoemde "onregelmatigheden".

Indien een PTO leerling door onnauwkeurigheid, onachtzaamheid of nalatigheid (dus niet door ziekte of andere dringende redenen) in gebreke blijft, treedt de volgende regeling in werking:

- 1. Bij te laat inleveren bespreekt de vakdocent de consequentie hiervan met de leerling. Indien nodig, neemt de vakdocent contact op met de ouder(s)/verzorger(s). Bij het te laat inleveren mogen geen punten worden afgetrokken.
- 2. De leerling heeft de verplichting het werk alsnog binnen een week in te leveren.
- 3. In geval van verschil van inzicht beslist de afdelingsleider over de afhandeling.
- 4. De praktische opdracht dient binnen de periode afgerond te worden.

PTA leerlingen

Zie examenreglement Ashram Alphen 2024-2025, artikel 8. Onregelmatigheden 8.11

3.3 Focusweken leerjaar 1 en 2

Leerlingen in de brugklas hebben geen toetsweek, maar vier keer per jaar een focusweek. In de focusweken worden projectdagen, excursies, sportdagen, Dia-toetsen en/of herkansingen ingeroosterd. Tijdens de herkansingen kan een leerling van bepaalde vakken behaalde resultaten uit dezelfde periode herkansen.

3.4 Toetsweken/SE-weken leerjaar 3 en hoger

- Er vinden geen reguliere lessen plaats.
- Leerlingen hebben 2 of 3 toetsen per dag, waarvan maximaal 2 leertoetsen.
- Toetsen in de toetsweken/SE-weken van leerjaar 3 duren 45 minuten; in de vierde SE-week van 3 mavo duren de toetsen 90 minuten.
- Toetsen in de toetsweken/SE-weken van leerjaar 4 en hoger is vastgelegd in het PTA van dat leerjaar.
- Tassen, jassen e.d. dienen buiten de lokaal te worden achtergelaten. Mobiele telefoons en/of andere informatiedragers zijn niet toegestaan in het lokaal. Ook horloges mogen niet in het lokaal aanwezig zijn.
- Bij toetsen van 45 minuten: leerlingen mogen de toets niet voortijdig verlaten ivm overlast.
- Bij toetsen van 90 minuten: leerlingen mogen weg na 60 minuten en na 75 minuten.
- Bij een toets van 120 minuten mag dit ook na 90 minuten en 105 minuten.
- Leerlingen die te laat binnenkomen, zullen de toets in de resterende reguliere toetstijd moeten maken.
- Leerlingen die te laat binnenkomen, mogen bij een toets van:
  - 45 minuten tot maximaal 10 minuten na aanvang van een toets starten.
  - 90 of 120 minuten tot maximaal 30 minuten na aanvang van een toets starten
- Wanneer de leerling later is dan hierboven is beschreven, mag de leerling niet meer aan het toetsmoment deelnemen en zal de leerling de toets buiten schooltijd in moeten halen.
- Leerlingen mogen geen voorziene periodieke controles en/of afspraken e.d. bij huisarts/tandarts/orthodontist oid. inplannen in een toets/SE-week.

De organisatie van de toetsweken/SEweken ligt in handen van het toetsteam. Zij zijn te bereiken via <u>SEweek@ashramcollege.nl</u>. Zij nemen ook de organisatie van de centrale herkansingen van leerjaar 3 en hoger voor hun rekening.

Voor de toetsweken/SE-weken is er een Protocol surveilleren tijdens toetsweken/SE-weken (zie bijlage 1).

3.5 Inhaalprocedure

Toetsen behoren binnen 10 schooldagen na het oorspronkelijke afnamemoment ingehaald worden. De leerlingen kunnen gebruikmaken van het wekelijkse inhaaluur, op donderdag vanaf 14.45 uur. Een leerling bepaalt in overleg met de vakdocent van welk inhaalmoment gebruikgemaakt zal worden. Het initiatief hiervoor ligt bij de leerling. Als de leerling zonder opgaaf van geldige redenen zijn toets niet op een afgesproken moment inhaalt, wordt een * ingevoerd in Som. Dit wordt gezien als een onregelmatigheid. De onregelmatigheid bespreekt de vakdocent met de afdelingsleider.

Bij leerlingen die een toets niet binnen 10 schooldagen na het oorspronkelijke afnamemoment hebben ingehaald, plaatst de docent een '*' in SOM. Met het plaatsen van het sterretje rekent het systeem geen gemiddelde meer uit. De vakdocent plaatst een opmerking in SOM waarom de toets niet na 10 werkdagen is ingehaald en wat de gevolgen/afspraken zijn. Zodra de leerling het werk heeft ingehaald komt er alsnog een cijfer in SOM te staan.

PTA leerlingen

Zie examenreglement Ashram Alphen 2024-2025, artikel 16. Aanwezigheid 16.3 - 16.6

3.6 Onregelmatigheden

Onder onregelmatigheden verstaan we bijvoorbeeld spieken, gelegenheid geven tot spieken, ongeoorloofd praten, onrechtmatige afwezigheid, het overnemen van (delen van) andermans werk (= plagiaat), etc. Onregelmatigheden worden afgehandeld door de vakdocent die samen met de leerlingcoördinator of mentor overlegt over een eventuele sanctie. Daarna wordt de afdelingsleider geïnformeerd.

PTA leerlingen

Zie examenreglement Ashram Alphen 2024-2025, artikel 8 Onregelmatigheden.

4. Rapporten, voortgang en driehoeksgesprekken

In alle leerjaren worden vorderingen van een leerling gerapporteerd in SOM. De vorderingen deelt een leerling met de mentor en zijn ouders in het driehoeksgesprek. In alle leerjaren vinden twee keer per jaar driehoeksgesprekken plaats. Na periode 4 gaat een geprint rapport naar huis voor alle leerjaren. De overige periodes zijn de cijfers online te zien.

5. Zorgkaart

Leerlingen die op grond van een verklaring recht op aanpassingen hebben, ontvangen een zorgkaart. Op deze zorgkaart wordt omschreven welke specifieke aanpassingen voor de betreffende leerling gelden. In het algemeen gelden de aanpassingen, zoals ze ook bij het examen (wettelijk) worden toegestaan.

Daarnaast kent de school een stilteruimte. In overleg met de zorgcoördinator kan besloten worden om leerlingen in de stilteruimte te laten werken c.q. toetsen te laten maken.

6. Hardheidsclausule

Voor alle in dit document genoemde afspraken en regels geldt een hardheidsclausule. Dat houdt in dat de afdelingsleider kan afwijken van dit toetsbeleid, indien hiervoor, ter beoordeling van de afdelingsleider, door bijzondere omstandigheden gegronde redenen zijn.

Bijlage 1: Protocol surveilleren tijdens toetsweken/SE-weken

De organisatie

- De organisatie van de SE-weken bestaat uit Marianka, Edo en Arjan (het toetsteam).
- De organisatie van de Focusweek bestaat uit Edo en Judy.
- Gedurende de SE-weken: in het zenuwcentrum, lokaal 2A53 (naast de personeelskamer).
- Gedurende de SE-weken: bereikbaar via de mail via seweek@ashramcollege.nl.
- Bij twijfel en/of vragen over de toetsen en/of het surveilleren van de SE-weken kun je terecht bij het toetsteam.
- Reserve surveillanten melden zich 10 minuten voor aanvang van hun reserve uur in het zenuwcentrum. Je bent tijdens je "reserve-uren" in de docentenkamer. Zorg dat je dan makkelijk te vinden bent.
- Het na-te-kijken werk kun je ophalen in het zenuwcentrum. Als je het werk van een klas/cluster meeneemt, moet je dit aangeven op de aftekenlijst bij de deur (door middel van je roosterafkorting en paraaf bij de juiste klas/cluster te zetten).
- In de toetsmap vind je de toetstijden en de instructie surveilleren.

Surveilleren

- De surveillant zorgt dat vooraf (dus voordat de leerlingen het lokaal in gaan) het lokaal in toetsopstelling staat, maximaal 5 rijen naast elkaar.
- Toetsen worden uiterlijk 10 minuten voor de aanvang opgehaald in het zenuwcentrum.
- Open het lokaal uiterlijk 5 minuten voordat de toets begint.
- De surveillant haalt (eventueel met behulp van een leerling) binassen vooraf op in het zenuwcentrum en brengt deze na afloop weer terug (zie ook toegestane hulpmiddelen).
- De surveillant noteert de absenten op de presentielijst en voert indien mogelijk deze ook in in SOM. (tip: lees de namen hardop voor). Een reserve surveillant hoeft alleen de afwezigen op de presentielijst aan te geven. Zie ook "Absentie en te-laat-komers".
- De surveillant zorgt ervoor dat leerlingen geen zaken op hun tafel hebben die niet strikt noodzakelijk zijn.
- Smart-Watches en mobieltjes zijn niet aanwezig in het lokaal. Controleer hier op.
- Na afloop van de toets mag er gelezen worden in leesboeken of leerboeken van een ander vak.

Toetsduur en verlenging

- De begin- en eindtijden van de toetsen staan op de voorkant van de map.
- Indien een toets afwijkt van deze tijden, wordt dat op de presentielijst duidelijk aangegeven.
  - → Bij toetsen in de onderbouw is de toetsduur 45 minuten.

Leerlingen mogen niet eerder vertrekken om overlast te voorkomen.

→ Bij toetsen in de bovenbouw is de toetsduur 90 minuten.

Leerlingen mogen weg na 60 min en na 75 min.

Bij een toets van 120 minuten mag dit ook na 90 minuten en 105 minuten.

→ Leerlingen met tijdverlenging: 10 minuten bij een toets van 45 minuten, 15 minuten bij een toets van 90 minuten, 20 minuten bij een toets van 120 minuten.

Toetstijden

• Onderbouw: toetsen van 45 minuten (10 minuten verlenging).

1e blok: 09:15 - 10:00 uur (tot 10.10 uur met verlenging)

2e blok: 11:00 - 11:45 uur (tot 11.55 uur met verlenging)

3e blok: 13:00 - 13:45 uur (tot 13.55 uur met verlenging)

• Bovenbouw: toetsen van 90 minuten (15 minuten verlenging)

1e blok: 08.30 - 10.00 uur (tot 10.15 uur met verlenging)

2e blok: 11.00 - 12.30 uur (tot 12.45 uur met verlenging)

3e blok: 13.00 - 14.30 uur (tot 14.45 uur met verlenging)

Absentie leerlingen en te-laat-komers

- De leerlingen die niet in het lokaal aanwezig zijn, noteer je op de presentielijst als afwezig. Dus ook als een leerling ergens anders de toets maakt, noteer je de leerling als afwezig.
- Leerlingen die te laat binnenkomen, mogen bij een toets van
  - 45 minuten tot maximaal 10 minuten na aanvang van een toets starten.
  - 90 of 120 minuten tot maximaal 30 minuten na aanvang van een toets starten.
- Leerlingen die te laat binnenkomen worden zullen de toets in de resterende reguliere toetstijd moeten maken (krijgen dus geen extra tijd).

Toegestane hulpmiddelen

- Op de presentielijst staat bovenaan aangegeven of er hulpmiddelen (woordenboeken, rekenmachine, etc.) zijn toegestaan bij de toets.
- Alleen de hulpmiddelen die aangegeven zijn mogen gebruikt worden. Bij twijfel navragen bij het zenuwcentrum.
- Bij de toetsen van natuurkunde, scheikunde en biologie van de examenklassen krijgen de leerlingen een binas van school. Deze binassen, in klassensets van 30, moeten opgehaald en teruggebracht worden in het zenuwcentrum. De binassen van school zijn genummerd. De surveillant zorgt ervoor dat alle binassen als set van 30 weer teruggaan naar het zenuwcentrum.

Inleveren gemaakt werk door leerling

- De surveillant haalt de toets (het gemaakte werk en het opgavenblad) bij de leerling op.
- Op de presentielijst noteert de surveillant het tijdstip van inleveren en het aantal blaadjes dat de leerling inlevert.
- De surveillant maakt 2 stapels: de opgaven en het gemaakte werk (incl. bijlagen). Bij meerdere presentielijsten: per presentielijst maak je 2 stapels.

Einde surveillance

De toetsen worden na afloop van de toets zo snel mogelijk ingeleverd in het zenuwcentrum.